

31.6.3

39a → 40a (רוב המדבר של לשונו) → (משנה ד) 27

1. וכי יהיה בו מום פסח או עור כל מום רע לא תזבחנו לה' אלהיך: דברים טו, כא
 2. עורת או שבור או חרוץ או יבלת או גרב או יבלת לא תקריבו אלה לה' ואשה לא תתנו מהם על המזבח לה': ויקרא כב, כא
 3. ואיש כי יקריב זבח שלמים לה' לפלא נדר או לנדבה בבקר או בצאן תמים: יהיה לרצון כל מום לא יהיה בו: ויקרא כב, כא
 4. ואת שתי הקליות ואת החלב אשר עליהן אשר על הפסלים ואת היתרת על הכבד על הקלית ואת שתי הקליות: ויקרא ז, ד
 5. ולקח מדם הפר והזה באצבעו על פני הכפרת קדמה ולפני הכפרת יזה שבע פעמים מן הדם באצבעו: ויקרא טז, ח
 6. שיה תמים זכר בן שנה יהיה לכם מן הכבשים ומן העזים תקחו: שמות יב, ה
 7. ומעוד וכתות ונתוק וכרות לא תקריבו לה' ובאצבעם לא תעשו: ויקרא כב, כד

- I פדיון קדשים / שחיטת בכור מומים dental משנה ד
- a Gums (חוטמים): outer ones that were cut or leveled down; inner ones must be fully uprooted
- b דחב"א: we do not inspect from the molars inward – and the molars themselves are not checked
- c תוספתא ד: (after correction) פנימית is molars – any damage from that point in is only sufficient if fully uprooted
- i ד' יהושע בן קפוצ'אי: even outer gums aren't sufficient; but if inner ones are uprooted, does invalidate animal
- ii דחב"א: inner ones are of no consequence, even for פסול
- II מחוסר אבר
- a Not asked: about בכור (v. 1 – only external) or פסוה"מ (v. 2 – same); just to invalidate from מזבח
- i Lemma1: v. 3 stipulates תמים – if it's missing something, no longer תמים
- ii Lemma2: rest of phrase sets up תמים in apposition to מום – just as מום is external, so תמים only requires external
- 1 Proposed solution: v. 4 indicates 2 kidneys (excluding 1 or 3) yet ברייתא – reading יסירנה – allows for 1
- 2 Resolution: dispute – missing internal organ = מחוסר אבר – and all agree that it can't be born with just 1
- (a) Rejection: (agree – can be born with 1 and מחוסר"א הוה מבפנים) if born with 1 – fine; if lost – invalid
- (b) Block: 1 (ברייתא #1):3 – born with that # – yet it is invalid
- (i) Rather: dispute is whether it could be born with only one
- 3 חסרון אבר מבפנים הוה מחוסר"א – #1 – lost before שחיטה; #2 – after
- (a) Challenge: if someone cuts the פר' יוה"כ's ear before הדם, קבלת הדם, invalid, per v. 5 – must be הפר – as before
- (b) Rather: before/after קבלת הדם
- (i) Challenge: per v. 6 demands that שנה and תם remain until זרה"ד בן שנה
- (ii) Defense: referent is בן שנה (per רבא – we count hours for the year(s) of קדשים)
1. Support: ר' יהושע – all קרבנות may be brought as long as there is 1 כזית of meat left
- b Suggestion: the answer is subject to dispute יהודה/ראב"י in re: v. 7
- i ד' יהודה: these מומים are also in testes
- ii ד' ראב"י: only in penis
- iii ד' יוסי: apply to both, נתוק וכרות – only to penis
- 1 Assumption: ר' יהודה maintains that יהודה מחוסר"א הוה מבפנים and ראב"י disagrees
- (a) Challenge: what, then, is יוסי's position?
- (b) Rather: they disagree about defining מומים שבגלוי נתוק וכרות
- (i) ד' יהודה: מעוך וכתות are visibly contracted; נתוק וכרות are hanging → both גלויים
- (ii) ד' ראב"י: in all cases, no מום, as it could be that way without having been damaged
- (iii) ד' יוסי: מעוך וכתות are a מום inside – as they aren't there; נתוק וכרות are present → no מום
- III פדיון קדשים / שחיטת בכור מומים around the genitalia משנה ה
- a Sacks: if the sack which holds the member or the vaginal area (for מוקדשים) has any missing flesh
- i ברייתא: only the sac and only a piece taken off; else, it will restore and is only עובר מום
- 1 ד' יוסי בן המשולם: story of one that was bitten off by a wolf and restored itself
- b Tail: if one of the segments of tail-bone is missing – but not flesh between the segments
- i Or: if the head of the tail is split (i.e. the skin and flesh are split off and only bone remains)
- ii Or: if there is at least a fingers' breadth of flesh between bone-segments
- 1 טפח: definition of אצבע – ¼ of טפח
- 2 דבה: taught in re: ציצית (length of פתיל) דבה
- 3 דב הונא בריה דר"י: taught in re: 2 measuring sticks (אצבע+1/2+אמה) – in "שושן בהבירה" יז:ט – שושן בהבירה
- 4 דנב"י: for our משנה – אצבע of meat between segments of tail bone

- IV פדיון קדשים / שחיטת בכור of the testes which justify משנה ו
- a *If*: it has no testes or only one testicle
- i *ד' ישמעאל*: if it has two sacs, it has 2 testes; if not – only has 1
- ii *ד'ע*: we put him on his back and squeeze – if it comes out, he has a 2nd (in spite of only 1 sac)
- b *Correction (per גמרא)*: if it has 1 ביצה and 2 sacs, or 1 sac and 2 מום – ביצים
- i *ד' ישמעאל*: if it has only 1 sac, it is as if it only has 1 ביצה and is a בע"מ
- ii *ד'ע*: we don't rely on that but there is a test we can run
- c *Story*: they ran this test, it didn't come out and they slaughtered him – later finding testicle stuck to fats
- i *Rulings*: ר"ע permitted the בכור to be eaten; ריב"נ forbade it
- ii *Arguments (per ברייתא)*: ר"ע to ריב"נ – have to be more careful with ישראל's money
- 1 *ד"ב"נ*: ר"ע – mustn't feed them נבילות
- (a) *Challenge*: it was properly slaughtered
- (b) *Rather*: mustn't feed them טריפות
- (i) *Challenge*: it wasn't an issue of טריפות
1. *Rather*: mustn't feed them בחוץ קדשים
- V שחיטה/פדיון משנה ז
- a *Legs*: if it has 5 or 3 legs or if its hooves are cloven like a donkey or שחול or כסול
- i *Note (ר' הונא)*: this is merely a מום if it is the forelegs; an extra or missing rear leg makes it a טריפה
- 1 *Reason*: anything extra is considered as if it were removed (חסר)
- ii *Note (ר"פ)*: cloven hoof need not be unbroken; may even be split, yet it is a מום
- b שחול: the thigh is displaced
- c כסול: one leg is taller than the other
- i *Clarification (ברייתא)*: one leg is in the socket, the other is out (→ taller)
- ii שרוע *ברייתא* – meaning that one thigh is displaced; קלוט – meaning that the hooves are cloven – both מומים
- VI ח משנה: broken limbs, אילא's additions
- a *Broken limbs*: if his foreleg ("hand") or backleg ("leg") are broken, even if not recognizable
- i *Challenge*: if not able to be recognized, why is it a מים at all?
- ii *Answer*: it isn't recognized as is, but recognized when it walks
- b אילא: reckoned all of these in יבנה – to which חכמים assented; then added 3 more that the חכמים had not heard of:
- i "new מומים": round eyeball (like a human's); mouth like a pig's or most of his tongue is cut out
- ii *Later דין*: confirmed these three and added them to the list of approved מומים
- 1 *Challenge (to round eyeball)*: נדה ג"ב: חיה ועוף like ויעוף – must keep proper days of ילדת per ר"מ
- (a) *And*: ר' יוחנן explains his reason – since it has a round pupil like humans (→normal for animal)
- (b) *Answer*: depends if the white of the eye is round or the pupil
- 2 *Clarification (of "mouth like pig's" – ר"פ)*: doesn't need to be both sharp and upper lip hanging, as long as upper lip is hanging
- 3 *Clarification (of "majority of tongue")*: משנה per יהודה ר'; in ברייתא, he explains רוב המדבר
- (a) *Meaning*: most of the tongue which is loose